

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Felelős szerkesztő: NYIRI GÉZA.

Laptulajdonos: ZICHERMANN HERMAN.

Előfizetési feltételek:

Fizetendő Debreczenben.

Egész évre 4 kor. — fil.
Fél évre 2 " — "
Községeknél 1 " 24 "
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetési díjak:

Négy hasábos petit sorért 20 fillér. Nagyobb és többszöri hirdetéseknel igen kedvező engedmények tételnek.
„Nyilttér”-ben megjelenő közlemény minden petit sora 30 fillér.
Hirdetések és előfizetések helyben a kiadói hivatalnál, Csáthy Ferencz, Telegdi K. L. utóda, Budapest: Goldberger A. V., Általános tudósító VII. Erzsébet-körút 14., Blochner J., Eckstein Berndt, Haasenstein és Vogler, Bécsben, Prágában: A. Oppelk, Schaleck H. és Párisban, Hamburgban s Majnai-Frankfurtban: G. L. Daube és Mosse Rudolf hirdetési intézetében fogadtatnak el.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:

Gróf Degenfeld-tér 3. sz. I. emelet
(Vilmos sörasarnoka szomszédságában).
Felelős szerkesztővel értekezhetni naponta déli 12—1 óra közt.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Lesz még ünnep ezen a világon...!

Vörösmarthy Mihály emlékezete.

— nov. 24.

A miről a költő jós lelke sok évtizedekkel ezelőtt álmódott, ime beteljesült.

Lett is ünnep, ha nem is a nagy világon, de ezen a mi saját külön, édes világunkon, a mi szép Magyarországunkon.

És csodás! Az ünnepség a költőt illeti, a ki megjósolt, hogy „lesz még ünnep ezen a világon!”

De még csodásabb, hogy Debreczen is ünnepel holnap. Mert lelkesülés dolgában mi debreczeniek, nagyon mérsékeltek szoktunk lenni.

Ünnepelni fogjuk azt a költőt, a ki épen száz év előtt született, a ki a XIX-ik század magyar költőinek elismert királya és a ki megmarad örökké, a ki tul éli e nemzet életét. Pedig mi, a magyar nemzet életét világ végeztéig tartónak hisszük és valljuk.

Vörösmarthy Mihályt, a költőt ünnepli holnap az egész Magyarország, születésének századik évfordulója alkalmából.

Ki volt Vörösmarthy?

Hát — ki nem tudja azt ma? Hát van még Magyarországon élő lény, a ki nem ismeri azt a fenséges hatású szép imát, a mely így kezdődik: „Hazádnak rendületlenül, légy hive őh magyar....”

Ezt a szent költeményt Vörösmarthy Mihály írta és ha nem irt volna soha többé semmit, sokkal remekebbeket, őh, még akkor is ismerni kell minden igaz magyarnak ezt az Istentől nekünk ajándékozott nagy szívű apostolt, ki megtanította egy század megújuló több nemzedékét arra, hogy

„A nagy világon e kívül
Nincsen számodra hely,
Áldjon, va y verjen sors keze,
Itt élned s halnod kell!”

Áldott legyen a szent percz, a melyben a nemzet egy Vörösmarthy szobrot, közadako „Szózat” gondolata megfogamzott a nagy zásból fővárosunkba

költő agyában. Isten nagysága nyilatkozott meg abban és meg fog az nyilatkozni késő századokig, míg egy magyar él a Buda, Mohács, Nándornál elfutó Duna partján, mert ez a föld az, a melynek minden rögéhez szent emlék csatától minden tisztességes magyart, a földhöz, mely ápol és majdan e takar.

Nemzeti busulásunk sötét idejében világító torony volt ez a költemény s nem érdemelné-e meg, a ki alkotó: a nemzeti nagy megünnepelest...

De sokat, nagyot és örökbecsüt alkotott. Irodalmunknak végtelen időig büszkesége marad ő, ki nek érdemei iránt csak most, elenyészésének negyvenötödik évében kezdjük leróvni olyan, a milyen hálánkat...

...És most egy nagyon, de nagyon kinos kérdést kell fölvetni.

Sok százezer ajakon zendül föl nemzeti jellegű ünnepségek alkalmából a „Hazádnak rendületlenül” kezdetű nemzeti énekünk. És becsületbeli kötelességnek tartjuk ezt nem ülve, de állva elénekelni. A mint a kálvinista templomokban szokás az Isten segítségét hívó első éneket elénekelni...

Nos, a ki ezt a szívünkhez nőtt szent éneket hagyta nekünk öröklül, ismeri-e a nemzet kellően? Olvassák-e úgy műveit, amint az angoloknál Szekspirt, a németeknél Sillert, vagy tettünk-e érte annyit, a menyit Petőfiért tettünk, a ki pedig viszonylagosan nem kis bbb vala...?

Ünnepel-e Magyarországon a „nép”, az a nép, a mely sokszor éneklí, hogy bőcsöd ez a föld és majdan sírod is!

Hát mért nem is ismertetik meg vele...?

A király, bizonyosan jó értesülésre, öt-ezer koronát adott, hogy létesítsen a magyar

Igen, mert Vörösmarthynek nincs még ez ideig kiérdemeit szobra.

A nemzetet nem hagyta ő elaludni, meghalni akkor, a mikor halálos ágyán feküdt s a nemzetnek most jutott eszébe, hogy a fővárosban, a nemzet szívében szobra legyen annak, a ki megtanította hinni, remélni és szeretni a hazát...

...A ki örökhagyónak tett meg minden igaz magyart — négy szóval: „A haza mindenek előtt!”

Tisztességes magyar ember! December elsején gondolj Vörösmarthy Mihályra! Rég megélemlí és ne feledd, hogy örök igaz marad, a mit ő mondott hazádról, hogy:

„A nagy világon e kívül
Nincsen számodra hely...
Áldjon, vagy verjen sors keze
Itt élned s halnod kell!”

Ámen.

Szombathy.

A képtárlat.

Folyó hó 12-én megnyílt képtárlatot nap-nap mellett számos közönség látogatja meg, de mind a mellett alig kelt el még néhány mű.

A 161 darab kiállított mű közül feltűnő számmal a tájképek vannak képviselve, a többi zsáner és néhány arckép.

A kiállítás rendezésének egyik főhibája, a gyenge világítás, oly annyira, hogy némely nagyobb képek perszeaktívája teljesen elvész, valamint a kép hatására is nagy befolyást gyakorol.

A kiállított arcképek, mint Balló „Than Mór”-ja és Stettka „Férfi arcképe”, valamint Rajzó életnagyságu képe, nagy elismerésnek örvendenek, különösen az utóbbi nagy életbűsege és kidolgozása miatt is. Stettka kitűnő színezése miatt szép.

Mint zsáner festő, különösen kiválik Aggházy tanár „Fogas kérdés”-ével, mely finom festési mo-

donával és színezé-evel a tárlat egyik legszebb mű-ter műve.

Dudits Andor „Áve Mária”-ja egy kicsit sötét, de hatásos.

Zemplényi „A baba reggelizik” képében a világos és sötét zöld nagyon ellentétes s ez a természetben nem létezik, de a „falu hőse” életmű alak.

Greguss Imre „Illusztr. bravur”-ja kitűnő színezésű, csupán a fehér lovak lábai meredtek.

Spányik Kornél „Sz. Erzsébet”-je a tárlat legjobb alkotása, különösen világítása hatásos.

Nádler Duett”-je nagyon szép. Az alakok, valamint a világítás elrendelése is nagyon ügyes.

Ujbázy: „Véres Pallos hordozása” gyenge árnyatlan, inkább vázlat.

Szenes: „Judith”-ja nagyon vörös világítású, a fej szépen meg van rajzolva.

Rajzó: képe „Az én időmből” nagyon érdekes. Neógrádi képeinek ügyes összeállítású és kidolgozása nagyon szép.

Strobi Zsófia „Olasz nők” természetes színezésű.

Polgári: „Kossuth”-ja komor s az arca nem hű, bal keze ujjai elrajzoltak.

Br. Braunecker Stina „Kedves emlék”-je finom kidolgozása, bájos női fej.

Vázlatos kidolgozása Tüll Ötön „Kasza verője.”

Bosznay tájképei nagyon sötétek, különösen „Részlet az újszászi parkból” csak távolról vehető ki, de ekkor annál hatásosabb, csak kár, hogy „Nagy erdei részlet” e szűk helyre jutott, mert így hatásából nagyon sokat veszít.

A festő kolónia régi tagja Telepi Károly is gyönyörű hangulatos képeivel van képviselve, melyek finom kidolgozásuknál fogva, nagy tetszésnek örvendenek. Különösen szép „szöveg alkotmány”, valamint „Erdő belseje” világításával és a „Nap nyugta.”

Németh Lajos „Bácskai táj tehenekkel” nagy, hatásos képe szép távlatával, valamint „Szökevény” című, szintén nagyon tetszik, úgy mint kis képei általános érdeklődés tárgyai.

Pálfi képe „Patak partján” szintén jó.

Nádler „Falu végén” nagyon jó megfigyeléssel van festve.

TÁRCZA.

Látlak.

Látlak. Mig az utcák raja
Bolyong szerte, erre-arra,
S mindenki útjára siet:
Te olvasod verseimet.

Látlak. Tűz ég a szemedben,
Az arczodra hő pir lobban,
S mig fut szemed a sorokon,
Szíved a szívemmel rokon.

S ha utcán még mellettem el
Es kezem kalapot emel:
Látlak, büszke, csalfa leány —
Alig, alig nézel reám.

Gál Zoltán.

ARANYMISE

— A „Debreczen-Nagyv. Értesítő” eredeti tárczája. —

Elhangzott már az esthajnali harangszó. A kis falura ráborult az alkonyat. A paplak vadszőlős verendáján négyen ültek együtt, a plébánus és vendégei. A négy galambbász aggastyán gyermekkori jóbarát, hosszú idő után hozta össze őket ismét egy ünnepi alkalom: holnap mutatja be a plébánus arany miséjét. Az előestélyén lakomát rendezett a plébánus, a többi vendég-k mind elmentek már, csak ők maradtak négyen. Vacsora után önkényte-

lenül elborongtak, a mi sehogysem tetszett az egyik vendégnek. Rázics Gerzson bácskai földbirtokosnak. Nagy vívór volt Rázics egész életében s most hamis kalandok elbeszélésével iparkodott előzni a felhőt. Miután már egy párszor megneveztette a társaságot, odaszólt a plébánushoz, a ki néhány-szor megkorholta:

Jól van, jól páterkám. Nekem már nincs szükségem javulásra. Hanem hát az én szerelmi történeteim nem tetszenek, halljunk töled egyet, úgy se beszélgettünk még több mint ötvenesztendős barátságunk alatt sohasem bizalmasan a szerelemről.

A bizarr ötletre elnevelték magukat s a három aggastyán évődni kezdett a tisztelendő urral, hogy mondjon el egy szerelmes történetet. A plébános ajkán bánatos, rezignált mosoly jelent meg. Ha már mindenáron akarjátok, legyen.

Felpillantott a csillagos égre, azután beszélni kezdett.

* * *

A történet hőseit nevezzük Frater Titusznak. Ez lett a neve, a mikor bekerült papnövendéknek a kolostorba. Hanem, hogy miképpen került be, annak is van története. A püspök földmérése volt az apja Frater Titusznak. Egy napon künn járt a mezőn, meghűtötte magát s belehalt a bajába. Az özvegy egyedül maradt tízennégy esztendősi fiával. Nem maradt semmijük, ki kellett volna költözniök még a kis házból is, ahol eddig laktak, mert hát az már az új földmérés lakása lett volna. De a püspök nem hagyta, hogy nyomorba jussanak.

— Ne busuljon, szólt az özvegyhez. Lesz kenyere holta napjáig. Kitanítatom a fiát is, legyen belőle pap, ha letette a vizsgákat.

Az özvegy hálásan csókolta meg az ősz főpap kezét. Persze, hogy pap lesz a fiából, mi is lenne más. Arra azonban senkisésem gondolt, hogy ott lakik a szomszédban Weber, a gazdag pék. Volt egy szép leánya, az Eszti. Gyermekkorá óta együtt játszadozott vele a földmérés fia. Nőttek, nőttek a gyermekek és mikor Eszti ke sündő lány lett, még tübbet együtt voltak, mert hát gyakran átment az özvegyhez segíteni egyet-mást. S pajtáskodásból szerelem lett, nagyobb, mint akármik is hitte volna.

A földmérés fia éppen érettségi vizsgálatra készült, a mikor az édes anyja nagy beteg lett. Az Eszti ke ápolta. Az orvos pedig azon a napon, mikor a földmérés fia letette a vizsgát, megmondta, hogy az özvegynek immáron csak napjai vannak hátra. A fiu sokáig könnyeztet odakünn, azután bejött és leült a beteg ágya mellé, szemben a leánnyal.

— Szegény anyám, susogta hosszú hallgatás után, mennyit szenvedett. Mi lesz belőlem, ha ő is itt hagy, senki sem kívüle.

Szeméből lassan pergett alá a könny.

Hát én senki vagyok? — szólt a leány közelebb hajolva hozzá. Az anyádat nem tudom pótolni, de szeretni foglak mindig... nagyon, mintha csak a... testvéred volnék.

S lassan megismogatta a fiu fejét. A földmérés fia felpillantott. Szemük találkozott, kezük egymásba fonódott. Így ültek sokáig némán.

Nem hagyjuk el egymást soha, suttogta végre a fiu s megcsókolta a leány kezét.

Soha... soha, ismételte a leány könnyezve.

Künn már alkonyodni kezdett, a szobából el-tűnt a nap-sugár, a beteg asszony fölérbrött.

Elmehetsz édes leányom, — szólt Esztihez. Jól vagyok... jól érzem magam... jó éjszakát.

Alig, hogy a leány a szobából kilépett, az özvegy közelebb szóllította a báb.

— Édes fiam, suttogta megtört hangon, érzem, hogy itt az utolsó óram. Itt hagylak nem-sokára egészen magadra. De azért nem maradsz párt-fogó nélkül. Mikor apád meghalt, anyádnak a püspök adott kenyeret. Gondoskodni fog rólad is. Édes fiam, én papnak szántalak, megmondtam ezt akkor a püspöknek is, akinek annyi hálával tartozunk. Igérd meg nekem... az özvegy itt már akadózottan kezdett beszélni, ...igérd meg nekem, hogy engedelmese, jó fia leszel a püspöknek, kötelességtudó szolgája az urnak. A fiu megtörtén roskadt térdre és fuldokolva rebegte:

— Leszen minden a te akaratod szerint, anyám. Az özvegy még aznap éjjel meghalt. Rögtön átjött Eszti ke, az apjával együtt. Ennek elmondta a fiu anyja utolsó rendelkezését. A temetés után már tudta a leány is. Röviden búcsúztak. Nem esett köztük semmiről se szó. A fiu megköszönte a leánynak, hogy olyan jó volt az anyjához, a leány pedig könnyes szemmel nyujtva kezét, csak ennyit szólt:

— Isten veled?... Isten veled. Bocsáss meg,

Kardos László

nagykereskedése a legelőnyösebb bevásárlási forrás, 70 év óta osztja Debreczen város és nagy vidéke lakosainak a legmegbízhatóbb tiszta len és pamut vásznakát, Csikósvásznát, havasi győlesot, derékajlat, ágyterítőt, paplant és számtalan értékes és szép ágyszöveteket, nyári és téli mosó ruhá-nak valókat, szőnyegeket.

— **Tanári székfoglaló.** Dr. Haendel Vilmos, a debreczeni jogakadémia ujonnan választott tanára ma, szombaton tartotta megkapó szónoki fordulatokban és viták tárgyát képező jogi problémákban gazdag székfoglaló értekezését. A fiatal, tudós tanár már most is közkedveltségnek örvendő a társadalom felső köreiben.

— **Fazekas Mihály emléke** A főiskolai Magyar Irodalmi Önképző Társulat egyik gyűlésén Balkányi Kálmán joghallgató indítványt tett, hogy Debreczen nagy nevű fiának, Fazekas Mihály poétának emlékoszlopot kell állítani. A nemes cél büszke előkészítőkre talált már eddig is; maga a város csinált a dolognak nagy propagandát azzal, hogy a jövő évi költségvetés terhére 150 koronát szavazott meg az emlékműre. Vajha mindenki sietne a nemes célt bármily csekély adománnyal közelebb vinni a megvalósulás felé. Nincs eszményibb, nincs szentebb dolog, mint oly férfi emlékének s dicsőségének adózni hálával, ki életében nem találkozott az elismerés nyilvánulásával. A ki ad, az önmagát becsüli meg. (z.)

— **Istentisztelet.** Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes tart istentiszteletet.

Az ifjuság távirata. A selmeczbányai bányász- és erdészakadémia köre, a mult napokban foglalkozott a debreczeni ev. ref. jogakadémia ismeretes átiratával, melyet az a magyar egyetemi viszonyok tárgyában hozott. Az akadémiai ifjuság gyűlést tartott ez ügyben rosszallását fejezte ki a fölött, hogy a budapesti egyetemen politizálnak. Elítéli egyben mindazokat, a kik bármilyen cizmen megbontják az ifjuság békéjét.

— **Képkiallítás.** A városházán mult héten megnyílt képtárlato napról-napra többen látogatták. Eddig már sokan vásároltak is képeket. Maga a város is szándékozik megvenni Németh Lajosnak egy kitűnő képét s azt kiemelésre szánja.

— **A debreczeni tisztviselők önszegélyző egyesületének** igazgatósága folyó évi november hó 25-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor gróf Dégenfeld-tér 2. sz. a. az emeleten levő hivatalos helyiségében ülést tart, melynek tárgyai lesznek: az igazgatói jelentések, kölcsön kérvények és segély iránti folyamodások tárgyalása.

— **Apró hírek.** Városunkban napról-napra követik egymást a szennázciók. Valóban gyökeret ver beünk az a hit, hogy mindinkább közeledünk a világáros elnevezés felé.

Pénteken ösmeretlen holttestet találtak egy külvárosi kocsmá előtt. Fel fogják boncolni.

Ugyancsak aznap a Szent-Anna-utcán elgázolta egy rohanó kocsi a kis Mészáros Annuskát. Kisebb sérülésen kívül semmi baja.

A zsibvásárban Tamás József napszámos, kit lopások miatt többször kitiltottak a város területéről, tolvajlott holmit árult. Letartóztatták.

— **A csudadoktor külföldön.** Pápai Mihályról, a debreczeni híres csudadoktorról szól az ének, a ki a debreczeni kir. járásbírósg által közegészség elleni kihágás miatt több ízben el volt ítélve s büntetésének egy részét le is csücsülte. Azonban reszálva mindig maradt valami. Így a napokban kellett volna neki megjeleni a helybeli bírósg előtt ítélet kihirdetésre s egyszersmind 6 havi elzárás büntetésének foganatosítása iránt, de ő nem jelent meg, hanem elment messze-nagyon messze a poroszok fővárosába Berlinbe, a hol talán szerencsés fog lenni, mint s nem fogják annyiszor háborgatni orvosi működésében.

* **Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények** ez évben oly nagyszerű tökéletesítésen mentek keresztül, hogy valamennyi szülő, mindegy ha már birtokában vannak egy kőépítőszekrénynek, vagy sem, hozassa meg tüstént az új, gazdagon illusztrált kőépítőszekrény-árjegyzéket, hogy ugy a felette fontos útítást, valamint az új „Horgony” cz. társasjátékot megismerjék. Egyszerűen egy levelező-lapon forduljunk Richter F. Ad. és társához, Bécsben, I. Operngasse 16. a mire a színpompás árjegyzék azonnal ingyen és bérmentesen beküldetik. Bevásárlás alkalmával saját érdekünkben minden egyes kőépítőszekrény „Horgony” gyárijegye nélkül, mint nem valódi visszautasítandó.

* **Tisztelet az érdemnek!** Wilhelm Ferencz urnak, gyógyszerész Neukirchenben, Bécs mellett, 1897. augusztus 11-ről Altonából a következőket írják: Már 70 éves vagyok és 10 év óta izületi csúsz és aranyér daganatokban szenvedtem és nem tudtam segítséget találni. Csupán a Wilhelm-féle „Köszvény-és csúsz elleni vértisztító tea” szabadított meg három hét alatt szenvedéseimtől. Köszönetet mondok tehát önnek meg a grófnának, kinek figyelemzetésére az újságban olvastam, teljes tisztelettel: Ackerman Keresztély magánzó. Altona, Hamburg mellett Reichenstrasse 6. — Kapható Debreczenben Tóth Béla gyógyszerertárában.

* **Fertőző betegségek ellen,** melyek leginkább az egészségtelen ivóvíz által terjesztetnek biztos óvszer a tiszta egészséges ásványvíz. Felhívjuk tehát szíves figyelmét a „Kristály” Szt.-Lukácsfürdő hegyiforrás hirdetésére. — Kapható Debreczenben: Geréb Fülöp utódai, Csanak József, Kornhoffer József, Riekl József Zoltos, Czegléd Józsefné, Szabó Zsigmond, Konczek Géza, Hirsch Ferencz, Félégy-

házi János, Göcsey István, Tóth Kálmán, Roth Antal, Mayer József, Leidenfrost Gy., Bóks Emil, Bán László, Váray János és Váray József jól felszerelt fűszer, csemege és ásványvíz kereskedésében.

* **Richard-forrás.** A Herczeg Metternich-féle Richard-forrás egyike a legkitűnőbb ásványvizeknek. Kellemes szénsavas víz ez, minden utóíz nélkül. Kapható gyógyszerertárakban, fűszerkereskedésekben és vendéglőkben.

* **El Párisba!** Gyakorlatias érzéssel összeállított utmutatót adott ki ezzel a czimmel a párisi kiállításra a Dobrowsky és Franke bpesti kiadócég. A kis kötet rövid, de teljes képét adja a francia fővárosnak és környékének, a látnivalóknak és a kiállítás nevezetességeinek. Különösen ki kell emelnünk a francia beszélgetéseket, melyek eltérően a szokásos utmutatóbeli bevezetésektől, igen helyesen, minden fölöslegesnek elkerülésével és minden szükségesnek figyelembe vevésével vannak megszerkesztve. A francia szöveg alatt ott áll a kiejtési módja is, nagy könnyebbségére a francia nyelvet nem ismerő utazóknak. Páris térképe, a kiállítás tervrajza, és Páris környékének térképe, mind a három színes, van mellette a fűzethez, melyet Sebestyén Ede újságíró állított össze s a melynek ára 1 korona. Kapható minden könyvkereskedésben és a kiadónál 1 korona 10 fillér előre beküldése esetén bérmentve.

CSARNOK.

Gyógyászat a Marson.

A XX-ik században majd nem fogja kérdezni senki: hogyan lehet eljutni a csillagokba, mert meglesz, való lesz. Ha testileg nem, hát lelkileg, telepathia útján.

Én már voltam a Marson.

Szédületes gyorsasággal látszott növekedni, amint feléje közeledtem. Az egész égboltról leszártotta a csillagokat s misztikus fényben egyedül ragyogott. Az óriási vörös golyón egyre tisztábban látszottak a tengerek, hegyek, folyók és csatornák.

Még néhány perc s rajta voltam.

Egy roppant kiterjedésű, fénytől, pompától ragyogó városban találtam magamat. Emberek laknak tehát a Marson is. Igen, de milyenek?

Testre kétakkorák, mint mi, értelemre százakkorák. Mi ott csak legfeljebb, mint elsőrendű háziállatok érvényesíthetők magunkat.

És a marsbeli emberek nagyon sokan vannak. A születések ugyan már ritkák, de a halálozások még ritkábbak. Két, háromezer éves emberek ott még ruganyos léptekkel járnak az utcán. Nem engedik magukat meghalni.

Epen egy orvos udvarába cseppentem le s mindjárt nagyot néztem azon, hogy vagy tíz birkával volt ott, mellegyik tele birkával. Ez az ur ugy látszik, mellékfoglalkozására nézve juhász, gondoltam magamban, de alaposan csalódtam.

A juhok ott nem egyebek, mint élet esszenciák; az ereikben csergedezik az életnyújtó fluidum, ami nem valami csúdas szer, hanem egyszerű, közönséges vér, mint akár a mi birkáink vére.

Hanem Hübnerre van a dolognak. A nagy betegetek és öregeket kezelik ott birkavérrel, a halottakat meg feltámasztják vele.

Az orvos 6 birkának felvágja, söt el is metszi az ütőereit, majd hirtelen elkötli. Aztán gummi csöveket vesz elő, melyek csappal zárható ezüst csövekben végződnek, mind a két végükön. Az egyik ezüst csőre ráhuzza a birka egyik elmetszett ütőerét, a másikra egy másik birkáét, ezzel két birka vérkeringését egykekapcsolja. Ezt folytatja a harmadikon s így tovább. Utoljára az első és hatodik birka szabadon maradt ütőerét összekapcsolja a páciens elmetszett ütőérével s eképp hat birka és egy ember vérkeringése egybekapcsolott. Az ember beteg, vagy öreg, a juhok egészségesek és fiatalok s így könnyű szerrel ellátják annak az egynek a szervezetét friss egészséges vérről. Birkákat azért használnak erre a célra, hogy mert azok mozdulatlanul és békén türik a megkötözést is, nem viczkádoznak.* A beteg csendesen fekszik az ágyon, a birkák meg szép sorjában a pádiementumon. Ez így tart pár óra hosszáig, aztán a birkák másakkal cseréltetnek fel. Az öregeknél különben elég, ha napjában egyszer s egy csapat birkából vesznek is friss vért, a nagy betegeknek azonban sokszor betekik megszakítás nélkül a birkák eszközlik a rendes vérkeringést, mindaddig, míg a lábadozás be nem áll.

Hanem elvégre is a halált a Marson sem kerülheti el minden ember, söt egy sem, mert ott is csak olyan formán van a dolog, mint ahogy az egyszerű pap mondá: „Minden ember meghal kereszttyén atyámfiai, még talán én is.” Ott is leütheti az embert a hajókötél s a fiának az anyja mosónő lesz, avagy ha a kendernek vékonyabb alkalmazásáról akarunk beszélni, ott is akad zsinag, ami a desperatust — ugyan hol ne volnának desperatustok! — kitessékeli az ottani árnyékvilágból.

Ha aztán az illetőnképen, avagy másként

* Ismeretes dolog, hogy bika-türelmű felebarátokat kívánunk magunknak itt e földön is, de biz azok gyakorta rugósak.

megboldogultnak még meleg a teste, egyszerűen szaladnak vele az orvoshoz s az összekötő a birkákkal, amint már elmondattott. Az illető egy negyedóra múlva pálíntát kér.

Na hát ez csakugyan szép dolog, azt mondhatom. Mindenesetre meg kellene próbálnunk a mi csontvágó eszünkkel itt a földön is.

Hogy miket láttam, tapasztaltam még a Marson, legközelebb elmesélem.

Simon István.

A közönség köréből.

Egyiptomi sötétség.*

Tekintetes Szerkesztő ur!

Bécses lapjának legközelebbi számában a fenti czim alatt egy olyan közleményt olvastam, mely engem, — mint homokkerti lakost — közelről érint. Nem tagadhatom, hogy „Mező-keresztési” nek, — a czikk íróját értem — nagyon is igazsága volt. Mert hogy a „Homokkerti” tája valósággal maholnap tanyája lesz a bűnnek, való és igaz.

Szíveskedjék csak elfáradni egyszer arra mellénk, s meggyőződhetik róla személyesen, hogy este hat óra után két lépésre sem lehet látni. Például a Baresay-féle malomnál ha arcul ütük az embert, a vak homály miatt még meg sem kérhet, hogy: kihez is van szerencsém? A rablásokról meg minék szólnak, mikor napirenden van arra.

Nézetem szerint legokosabb volna, ha a rendőrség vagy hatóság kötelezőleg kimondaná, hogy egy pár lámpa felállításához mindenki járuljon hozzá. Hiszen olyannyira sokan lakunk már ott, hogy tíz-husz petroleum lámpa felállításával alig kerülne egy-egy szőlőtulajdonosnak havonta 20 fillérébe. Részemről édes örömmel felajánlanék egy koronát is.

Mert szó ide, szó oda, ez a türehetlen egyiptomi sötétség nem maradhat így sokáig. Nyakunkon van a tél kezdete, s ugy fog nőni a „szegénylegény” uton-utfélén, mint a gomba.

A tek. szerkesztő ur szíveségét előre is megköszönve vagyok

Debreczen, november 25-én.

N. N.

homokkerti szőlőtulajdonos.

* Ezen közérdeklő közleménynek tartalmát mi is ajánljuk az illetékes hatóság figyelmébe.

Szerk.

Debreczeni piacz.

Nov hó 19-én és 20-án tartott heti vásár eredménye.

Buza: 11 kor. 40 fill. — 11 kor. 20 fill.
Kétszeres: 9 kor. 40 fill. — 9 kor. 20 fill.
Rozs: 11 kor. 20 fill. — 11 kor. — fill.
Árpa: 10 kor. 20 fill. — 10 kor. — fill.
Zab: 9 kor. 20 fill. — 9 kor. — fill.
Tengeri: 11 kor. 60 fill. — 11 kor. 40 fill.
Köles: 11 kor. 10 fill. 0 kor. 00 fill.
Új sós szalonna: 92. — 100 sötalan 00 — 00 kor.
Széna: 6 kor. 60 fill. — 6 kor. 40 fill. 5 kor. 20 fill. 5 kor. 00 fill.
Háj: 102 — 104 kor.
Zsir: 121 — 126 kor.
Sertés hus: 104 — 112 — 120 kor.
Kisított sertés: 00 — 00 korona, mind száz kilónként.

Ló- és szarvasmarha vásár.
Ló felhajtott 515 drb. — ló eladatott 310 darab.
Szarvas marha felhajtott 553 drb. eladatott 490 darab.

NYILTÉR.

Selyem damaszt-ruha 9 frtól

feljebb — 12 méter! postabér és vámentesen szállítva! Minták postafordultával küldetnek; nemkülönben fekete, fehér és színes „Henneberg-selyem” 45 krtól 14 frt 65 krig.

HENNEBERG G. selyemgyáros (cs. és k. udvari szállító) ZÜRICHEN.

CHOCOLAT
SUCHARD
Világkiállítás Páris 1900
nagy díj
a legmagasabb kitüntetés.

Fürdő- és vendéglő-helyiség

haláleset miatt egy 2400—2600 lakossal bíró városban több évre albérletbe kedvező feltételek mellett kiadó. A fürdőhelyen tennis pálya, szép tennis helyiség és egyedüli kiránduló hely. — Czim a kiadóhivatalban. 1—3

Svédgyógytorna

órákra jelentkezni

Dr. Szász Adolf orvosnál

Kossuth-utca 9. sz. a. lakáson.

312. szám.

Az ISTVÁN gőzmalom-társulat

ÖRLEMÉNYEINEK

Á R J E G Y Z É K E.

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános malomgyűlésen megállapított s 1887. jun. 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módzatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Szám	Kötelezettség és engedmény nélkül készpénzfizetés mellett. Zsákkal együtt.	100 kiló		Zsákonként a 50 kilogr.	
		kor fill.	kor fill.	kor fill.	kor fill.
A.	Asztali dara nagyszemű . . .	28 60	—	—	—
B.	Szinte „ aprószemű . . .	27 60	—	—	—
0	Királyliszt . . .	27 60	—	—	—
1	Lángliszt kivonat . . .	26 20	—	—	—
2	Elsőrendű zsemlyeliszt . . .	25 —	—	—	—
3	Zsemjeliszt . . .	23 60	—	—	—
4	Elsőrendű kenyérliszt . . .	22 60	—	—	—
5	Közép kenyérliszt . . .	21 80	—	—	—
6	Kenyérliszt . . .	20 —	—	—	—
7	Barna kenyérliszt . . .	17 20	—	—	—
8	Takarányliszt . . .	11 80	—	—	—
11	Finom korpa zsákkal . . .	8 —	—	—	—
11	„ „ zsák nélkül . . .	7 60	—	—	—
12	Durva korpa zsákkal . . .	8 20	—	—	—
12	„ „ zsák nélkül . . .	7 80	—	—	—
	Csirke buza zsák nélkül . . .	7 —	—	—	—

A zsákok súlytartalma, — tetsélyt tisztaságnak véve. (1—2)

A. B. 0 — 6. számig 85 kiló.

7. és 8. szám 70

11. 12. 50

Debreczen, 1900 november 24.

MAGYAR BORPINCZE

palaczkborainak

tő-árudája: V. ker. Mérleg utca 4. sz.

fiók-árudája: VII. ker. Erzsébet-körut 56. sz.

Van szerencsénk a n. é. közönség szíves figyelmét kitűnő palaczkborainkra felhívni; fehér és vörös asztali borok, ugyszinte az ország előkelő és jelentékeny termelőinek fajborai nagy választékban kaphatók. A dörgicsei kegyes-tanítórend eredeti töltésű palaczkozott borainak, ugymint Lonszky Adolf tokaji aszú és szomorodni borainak fölerakata.

Boraink valódisága és tisztaságáért szavatolunk, miután azok mindig vegyelemzés alá kerülnek.

Radó és Társa

magyar borpincze, Budapest V., Mérleg-utca 4. szám.

Debreczenben eredeti áron kapható: Hauer Bertalan, Kiss Adolf és Party Ferencznél. 1—3

Ifj. PÁJER JÓZSEF

porcellán-, üveg-,
lámpa- és konyhaberendezés nagy raktára
DEBRECZENBEN.

ÜZLETHELYISÉG: FŐPIACZ, KOSSUTH-UTCZA SARKÁN.

Van szerencsém úgy a helybeli, mint a vidéki nagyrődemű közönség becses tudomására juttatni, hogy az idegy beálltával dusan összeállított lámpa raktárt rendeztem be.

Tartok raktáron minden jóhírnevű és gyártmányú

álló és függő lámpákat

a legjobb égőkkel egész gyári áron, ugyint Dittmár-fele nap, kometen, bahu, dupla és 30—40 gyertya lámpa meteor-égőkkel, melyekkel eladás előtt mindig kipróbálva szolgállok.

Tartok raktáron igen finom szövésű kanócokat, lámpaollókat, lámpaüveg keféket, petróleum kannákat s minden egyes lámpa részeket.

Ajánlom továbbá gazdagon berendezett raktáramat, u. m.:

ét-, thea-, kávé-, mocca-, mosdó- és üvegekészleteimet

francia, angol s több hazai kivitelben igen jutányos áron.

Berndorf evőeszközöket, disztárgyakat, úgy chinaezüst, mint alpaccában árjegyzék szerint, továbbá csont- és fanyelű asztali és dessert késeket, mosdó asztalokat minden kivitelben.

Szobadiszítéshez nagyválasztékban szolgálhatok majolika és terakotta vázákat és korsókat, ugyintén faldiszeket és szobrokat minden nagyságban.

Ajánlom továbbá az abaujmegei majolika gyár szép kivitelű áruk bizományi raktárát, mely gyártmányból dusan el vagyok látva. Konyhaberendezéshez minden ahhoz való kellékekkel a legolcsóbb árak mellett szolgálhatok.

Menyasszonyi kelengye bevásárlásnál kamatot engedményezek. — Vidékre csomagoló ládat nem számítok. — Vidéki megrendelésekre a csomagolásnál a legnagyobb gond fordítatik, az uton történendő esetleges kárért felelősséget vállallok.

Kiváló tisztelettel

12—? (160)

Ifj. PÁJER JÓZSEF.

Kizárólag saját gyártmányu hangszerek!!!

BRAUN MIHÁLY

erdélyrészi nagy hangszergyára Kolozsvár.

Van szerencsém a nagyrődemű zene kedvelő közönség és zene-együttek tudomására hozni, hogy a Kolozsvárt évek óta fennálló

hangszer gyáramat

tetemesen bővítettem s a kizárólag magyar munkások által saját felügyeletem alatt készített mindennemű hangszerek a budapesti és külföldi hasonló cégek árjegyzékénél sokkal olcsóbb árban rendelhetők meg nálam. Mirel bárki egy próba rendeléssel meggyőződést szerezhet.

A midőn tehát bátor vagyok cégemet a zene kedvelő közönség és a zene-együttek szíves pártfogásába ajánlani, ígérem, hogy minden szakmabeli munkákat a legpontosabban a legszolidabb árban fogok teljesíteni.

Hazafias tisztelettel

Braun Mihály

14—25 (153)

erdélyrészi hangszergyáros Kolozsvárt.

A legolcsóbb bevásárlási forrás!!!

Pártoljuk a hazai gyártmányt!!!

Nagy hangszer javító műhely!!!

Üzlethelyiség változtatás.

Évek óta fennálló

cipő, kalap és női divatárú üzletemet főtér
Ranunkel-házból

városi új bérházba

a városházával szemben,
Mendelovits Lajos dohánytőzsdéje
mellé helyeztem át.

Kérem a n. é. vevőközönséget, hogy új üzlethelyiségemben is b. bizalmukkal megtisztelni és ezáltal is szükségleteiket férfi, női és gyermekcipőkben, férfi és női csizmákban, kalapok, sapkák és nyakkendőkben, szóval a férfi divathoz tartozó cikkekben nálam fedezni szíveskedjék.

Állandóan **dus választékot legjobb minőségben** tartok raktáron és azokat feltűnően **meglehető olcsó áron** urusítom.

Tisztelettel

RÉVÉSZ ZSIGMOND,

3—3 (508) a város új bérházában.

Chief-Office 48, Brixton-Road, London, SW.

Thierry A. gyógyszerész

DIGESTIV

pora valódi angol egyetemes ét- és emésztő por, mely gyomorbetegségek minden neménél hatás tekintetében utólrhetetlen. Étvágygerjesztő és előmozdítja az emésztést. Minden doboznak a készítő aláírásával kell ellátva lenni. Egy dobozt **3 korona** előleges beküldése után bérmentve küld

Apotheker A. Thierry's Balsam-Fabrik
in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

A Richter-féle

Horgony-Kőépítőszekrény

a gyermekek kedvenc játéka és a legjobb, a mit nekik játék- és foglalkoztató-szerű ajándékozhatunk.

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények mindenkor kiegészítőszekrények által tervszerűen nagyobbíthatók és azért kétszeresen értékesek. A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények 0.75, 1 1/2, 3, 3 1/2, 4 1/2, 6—10 kor. és azon felüli áron a világnak minden finomabb játékszerüzletében kaphatók; hanem a Horgony-gyárijegyre ügyelni körünk és minden kőépítőszekrény „Horgony” nélkül mint utánzat és nem valódi visszautasítandó.

Új! Richter-féle türelmi játékok: Hidegvér, Mind a kilenczet, Spinx, Manó, Villámhárító, Haragtörő stb. Ár: 70 fillér darabonként. Valódi csak a „Horgony” gyárijeggyel!

A ki gyermekeket akar megajándékozni, hozassa meg magának azonnal az alatt jegyzett cégeknek új, gazdagon illusztrált árjegyzékét, melynek beküldése ingyen és bérmentve eszközöltetik.

Richter F. Ad és társa, Főhercegi udvari szállítók. Első oszt. magy. csász. és kir. szab. kőépítőszekrénygyár.

Páris 1900

Arany érem.

Iroda és raktár: I. Operng. 16. Bécs (Wien) gyár: XIII/1 (Hietzing) Rudolstadt, Nürnberg, Olten (Svájc) Rotterdam, New-York, 215 Pearl-Street. 1—5

Nélkülözhetetlen, felülmúlhatatlan, hatása csatláthatatlan!

Világczikk. Kivitel minden országba.

Chief-office 48. Brixton-Road. London S. W.

A legmegbízhatóbb, legjobb s az egész világon híres és keresett háziszér a

Thierry A. gyógyszerész balzsama.

Felülmúlhatatlan mell, tüdő, máj, gyomor s általában belső bajok ellen, Külsőleg alkalmazva a legsikeresebb

seb-balzsam

Csak akkor valódi, ha a minden művelt államban belajstromozott, zöld színű apácza védjeggyel és a záró token czég-jelzéssel el van látva. Évi termelés kimutathatólag 6 millió palaczk. Postán bérmentve 12 kis, vagy 6 nagy palaczk 4 korona. Próba palaczk prospektussal s minden országbeli raktárak jegyzékével 1 korona 20 fillér. Szétküldés csak készpénzre történik.

THIERRY A. centifolia-kenőese

(ugynevezett csuda-ir), sebeknél felülmúlhatatlan szívó és gyógyító hatása. Az operációkat többnyire feleslegessé teszi. E csuda-irral egy régi 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontfékely, ujabban pedig egy 22 éves, súlyos rákszerű baj meggyógyult. Antiseptikus hatása, gyorsan enyhítőleg és csilapítólag hat, rövid időn belül teljes gyógyulást eredményez mindennemű gyulladáskor és sebeknél. Továbbá gyorsan lágyító és szétosztató és biztosan megszabadít a még olyan mélyre behatolt testektől. Egy téglgy bérmentve 1 korona 80 fillér, csak készpénz ellenében. Nagyobb rendelésnél olcsóbb. Kimutatható évi termelés 100.000 téglgy.

Mindkét házi szerről egész levélárakat kitevő eredeti bizonyítványok állanak rendelkezésre a világ minden országából. Utánzatokból óvakodni kell és szigorúan ügyelni a téglgyen beégetett ezen czég-jelzésre: Apotheke zum Schutzensel des A. Thierry. Ahol raktár nincs, senki ne hagyja magát rábeszélteni állítólag hasonló értékű, de valójában értéktelen készítmények megvételére, hanem rendeljen közvetlen az alábbi címre:

Apotheker A. Thierry's Fabrik in Pregrada, bei Rohitsch-Sauerbrunn.

(Az osztrák hivatalnok-egylet szállítója.)

(Contractor of the War-Office and the Admiralty, London.)

Cs. és kir. mosóvíz lovaknak.

Kwizda-féle Restitutionsfluid.

40 év óta udvari istállóban, katonai és polgári nagyobb istállóban használatban van, nagyobb erőfeszítések előtt **erősítésül** utána pedig az **erő visszaadására** továbbá **ficzomodásoknál** az **merevségnek** stb., **idomításnál** a lovat **kiváló szolgálatokra** képesíti. Valódi csak a fenti védjeggyel kapható Ausztria-Magyarország minden gyógyszerertárában és drogua-üzletében. —

I. FŐRAKTÁRA:

Kwizda Ferencz János,
cs. és kir. osz. magy., román kir. és bolgár fejedelmi udvari szállító. Kerületi gyógyszerész.
Korneuburg, Bécs mellett.

2—? (502)

A beocsini ezementgyárak

elismert legjobb portland és románcement és a kőbányai téglagyár sárga és piros disztégla egyedüli debreczeni képviselője

Stegmüller Árpád

építész,

Kölcsey-utca 3. (előbb Kis-Szapannos-u.)

Eladás nagyban és kicsinyben. Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.

Telefon 255.

7—25 (168)

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszér ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító be-
dörzölésként alkalmaztatik közzvényeknél, csúznál, tagzsugargatásnál és meghűléseknél, és az orvosok által bebizonyosolták is mindig gyorsabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyártója Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszér, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenként árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT
cs. és kir. udvari szállítók.

